

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Az Országos Atomenergia Hivatal által, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. kérelmére indított a Paksi Atomerőmű 2. számú blokkján a tervezett üzemidő lejártát követő üzemeltetés engedélyezésére irányuló államigazgatási eljárás során tartott közmeghallgatásról.

Időpontja, helye: 2014. május 6., 15:00, Paks, Polgármesteri Hivatal nagyterme

Ügyirat száma:
OAH-2013-01505-0012/2014

Tárgya: A tervezett üzemidő lejártát követő üzemeltetés engedélyezése a Paksi Atomerőmű 2. számú blokkján

Ügyintéző:
Szepes Károly

Jelen voltak:

MVM Paksi Atomerőmű Zrt. részéről: Bujtás Tibor, Elter Enikő, Elter József, Kovács Antal, Kovács Ferenc, Pécsi Zsolt, Pekárik Géza, Rátkai Sándor, Sárosi Zoltán, Szabó Dénes, Szőke Larissza, Tóth Pál, Tőke János, Volent Gábor, Wolf György

Országos Atomenergia Hivatal részéről: Fichtinger Gyula, Hullán Szabolcs, Czottner László, Szepes Károly, Papp Marianna

Dél-Dunántúli Környezet és Természetvédelmi Felügyelőség részéről: Emesz Tibor

A közmeghallgatás előzményeinek rövid összefoglalása:

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény szerint atomerőmű vagy annak blokkja telepítéséhez, létesítéséhez, üzemeltetéséhez, tervezett üzemideje lejártát követő üzemeléséhez, üzemen kívül helyezéséhez és megszüntetéséhez az Országos Atomenergia Hivatal (OAH) engedélye szükséges. Az engedély csak határozott időre adható.

A Paksi Atomerőmű blokkjainak tervezett üzemideje 30 év. A 2. számú blokk üzemeltetési engedélye 2014. december 31. napján hatályát veszti.

A Paksi Atomerőmű Zrt. (PA Zrt.) közgyűlése 2001 januárjában döntött komplex műszaki és gazdasági elemzések figyelembevételével arról, hogy a blokkok üzemidejét meg kívánja hosszabbítani.

Az üzemidő-hosszabbítás (ÜH) engedélyezését szabályozó hazai előírások 2005-ben léptek érvénybe.

A PA Zrt. 2008 novemberében benyújtotta az OAH-hoz az 1-4. blokkok üzemidő-hosszabbítási programját. A programot az OAH a 2009. június 19-i dátummal kiadott határozatában értékelte.

A Paksi Atomerőmű 1. blokkjának tervezett üzemidőn túl további 20 éves üzemeltetésére az OAH 2012-ben a HA5601 számú határozatában engedélyt adott, amelyet akkor is közmeghallgatás előzött meg.

Jegyzőkönyvvezető aláírása:	Ügyintéző aláírása:
	

Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. (MVM PA Zrt.) 2013 októberében benyújtotta az atomerőmű 2. számú blokkjának üzemidő-hosszabbítására irányuló engedélykérelmét.

A közmeghallgatás lefolytatására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 63. §-ának és az Atv. 11/A. § (4) bekezdésének rendelkezései az irányadók, az OAH ezeket alkalmazta.

A közmeghallgatás célja, hogy az eljárásról a nyilvánosság tájékoztatást kapjon, észrevételeinek, véleményének megismertetésére lehetőséget kapjon, és azt a hatóság figyelembe tudja venni a döntéshozatal során. Az elhangzottakkal kapcsolatban észrevételt lehetett tenni, kérdést lehetett intézni a kérelmezőhöz, az eljáró hatósághoz, illetve az eljárásban résztvevő szakhatóságokhoz.

A közmeghallgatáson elhangzottak összefoglalása:

A közmeghallgatást **Dávid Lajos**, a hatóság által felkért moderátor nyitotta meg, elmondta, hogy a közmeghallgatásról kép- és hangfelvétel készül a történetek pontos dokumentálása érdekében. Azt is elmondta, hogy a személyes adatok kezeléséről szóló részletes tájékoztatás a bejáratnál elhelyezett tájékoztatókon olvasható. A tájékoztatót a jegyzőkönyv 1. számú melléklete tartalmazza. Ezután bemutatta az OAH, az MVM PA Zrt., valamint a Dél-Dunántúli Környezet és Természetvédelmi Felügyelőség (DDKTF) jelenlévő szakembereit.

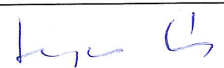
Ezután, **Fichtinger Gyula** az OAH főigazgatója köszöntötte a jelenlévőket és elmondta, hogy a pártatlanság biztosítása érdekében a közmeghallgatást moderátor fogja levezetni.

Dávid Lajos ismertette a közmeghallgatás szabályait és programját. Elmondta, hogy az MVM PA Zrt. és az OAH szakembereinek ismertetője után lesz lehetőség az üzemidő-hosszabbítással összefüggő kérdéseket feltenni, illetve véleményt mondani, illetve ismertette a hozzászólás menetét. A közmeghallgatás szabályairól szóló szöveges tájékoztatás a hozzászólókérdőív hátoldalán volt olvasható.

A napirendnek megfelelően **Kovács Ferenc**, az MVM PA Zrt. ÜH projektjének vezetője előadásában elmondta, miért szükséges és lehetséges az ÜH, illetve ismertette milyen feladatokat kellett végrehajtani az ÜH megvalósításához. Az előadást a jegyzőkönyv 2. számú melléklete tartalmazza.

Ezt követően **Szepes Károly** az OAH Felügyeleti Főosztályának főosztályvezető-helyettese előadásában ismertette a hatósági engedélyezési eljárás jogszabályi hátterét, az érvényesítendő követelményeket és az eljárás menetét. Az előadás a jegyzőkönyv 3. számú mellékletében érhető el.

Ezután a jelenlévőknek lehetőségük volt hozzászólni a témához, kérdéseket feltenni a MVM PA Zrt., az OAH, illetve szakhatóságként jelenlévő DDKTF képviselőinek. A kitöltött hozzászólókérdőív másolatát és a közmeghallgatás szabályairól szóló tájékoztatást a jegyzőkönyv 4. számú melléklete tartalmazza.

Jegyzőkönyvvezető aláírása:	Ügyintéző aláírása:
	

Az elhangzott hozzászólások, kérdések és válaszok rövid összefoglalója:

1. hozzászólás:

Mező János Bálint (Greenpeace Magyarország) megkérdezte, van-e bármilyen hatása a 2003. évben a 2. blokkon bekövetkezett üzemzavarnak és az ott megsérült üzemanyagnak a meghosszabbított üzemidőre, valamint az engedélyezési eljárásra. Ha igen, mik ezek és hogyan kezelik őket. Mi a terv a sérült üzemanyaggal és milyen határidők vonatkoznak a tervezett lépésekre.

Szőke Larissza (MVM PA Zrt.) elmondta, hogy a 2003-ban bekövetkezett üzemzavar nem érintette a villamos energiatermelés berendezéseit és a biztonsági rendszereket. Az üzemzavar egy szervizaknában történt. Az üzemzavar következményeinek felszámolása után a 2. blokk állapota megegyezik a többi blokk állapotával.

2. hozzászólás

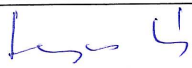
Dr. Knisz Judit (Paksi lakos, biológus) érdeklődött, hogy van-e az ÜH-nak bármilyen kockázata, illetve káros hatása a környezetre. A környezetvédelmi engedélyezési eljárásban elvégzett vizsgálatokról kért információt.

Pécsi Zsolt (MVM PA Zrt.) elmondta, hogy kockázatnövekedéssel nem kell számolni, a környezeti hatások nem változnak az ÜH miatt. A környezeti hatásvizsgálat során vizsgálták mind a normál üzemi, mind az üzemzavar esetén várható hatásokat és ez alapján jutottak az előzőekben összefoglalt következtetésre. Az elmúlt 30 évben elvégzett vizsgálatok is alátámasztják ezt, hiszen káros hatást nem tudtak kimutatni.

Emesz Tibor (DDKTF) megerősítette az MVM PA Zrt. képviselője által adott választ, hogy a következő 20 éves üzemelés során a környezet állapotában lényeges változás nem fog bekövetkezni. Elmondta, hogy ezt arra alapozza, hogy a környezetvédelmi felügyelőség feladata a tevékenységből származó kibocsátás ellenőrzése, a megállapított kibocsátási határértékek betartatása, valamint a környezet ellenőrzése. Amellett, hogy az üzemeltető rendelkezik egy igen kiterjedt kibocsátási és környezetellenőrzési monitoring rendszerrel, a felügyelőség is működtet egy radiológiai laboratóriumot, amelynek feladata az, hogy az üzemeltető által átadott kibocsátási és környezetellenőrzési eredmények megfelelőségét kontrolálja. Negyedévente ellenőrzéseket tartanak az erőműben, összevetik a mérési adatokat. Az eredmények jó egyezést mutatnak, mindezek megerősítik azt, hogy az atomerőmű üzemeltetése alig érzékelhető változásokat okoz a környezetben jelenleg és várhatóan a jövőben is.

3. hozzászólás

Mező János Bálint (Greenpeace Magyarország) azt kérdezte, miért fogadható el Fukushima után olyan blokkok további üzemeltetése, ahol a pihentető medence a hermetikus téren kívül van?

Jegyzőkönyvvezető aláírása:	Ügyintéző aláírása:
	

Dr. Elter József (MVM PA Zrt.) véleménye szerint az említett fukushimai baleset egyben a választ is megadja. Fukushimában sok gond volt, de a pihentető medencével kapcsolatos problémáról nem hallottak, onnan radioaktív anyagkibocsátás nem volt. A pihentető medencében a folyamatok jóval lassabbak, mint a reaktortartályban, egy esetleges üzemzavar lefolyásának ideje több napig tart, így a folyamatok jobban kézben tarthatók, illetve a követelmények a pihentető medencével szemben akár enyhébbek is lehetnek. Fukushimában a pihentető medencét kívülről tudták hűteni az üzemzavar során, ezzel biztosították, hogy nem sérült meg az ott tárolt üzemanyag. Ha az a hermetikus téren belül helyezkedik el, nehezebb lett volna a hűtés. Pakson a pihentető medence a reaktor épületben található, amely valóban nem nyújt akkora védelemet, mint a hermetikus tér, de biztosítja azt, hogy a medence nem kommunikál közvetlenül a környezettel. A pihentető medencében nem zajlik láncreakció, ezért egy ott felmerülő üzemzavar kezelése lényegesen egyszerűbb, mint a reaktortartály esetén. A rendelkezésre álló rendszerekkel minden tervezett üzemzavari helyzet kezelhető. Ez az elhelyezés a mai korszerű jogszabálynak is megfelel.

4. hozzászólás

Farkas Boglárka (Greenpeace Magyarország) elmondta, hogy a belga Doel 3 és Tihange 2 reaktor esetében egy 30 éves működés utáni időszakos felülvizsgálat keretében végrehajtott metallurgiai vizsgálat során a reaktortartály felületén „hidrogén-pelyhesedést” figyeltek meg. Ezzel kapcsolatos a kérdése, hogy terveznek-e ilyen jellegű vizsgálatot elvégezni Magyarországon.

Szabó Dénes (MVM PA Zrt.) válaszában elmondta, hogy amióta a blokkok üzemelnek, az MVM PA Zrt. folyamatosan végez ilyen vizsgálatokat azokon a helyeken, ahol ilyen fajta meghibásodás előfordulhat, és a vizsgálati módszer alkalmas arra, hogy a kérdésben megfogalmazott eltéréseket feltárja.

5. hozzászólás

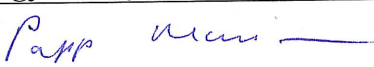
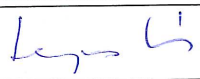
Mező János Bálint (Greenpeace Magyarország) következő kérdése szintén a sérült üzemanyagra irányult, azt akarta megtudni érinti-e az ÜH eljárást a sérült üzemanyagok helyzete és elszállítása.

Fichtinger Gyula (OAH) elmondta, hogy a 2. blokki ÜH és a sérült üzemanyag 2. blokki tárolása úgy kapcsolódik, hogy azt feltételezték ÜH-val összefüggő tevékenységek és jövőben várható folyamatok tervezése, valamint elemzések és értékelések elkészítése során, hogy a sérült fűtőelemeket 2015-ig elszállítják. Amennyiben ez nem történik meg, akkor a helyzetet újra kell értékelni.

6. hozzászólás

Farkas Boglárka (Greenpeace Magyarország) arról beszélt, hogy a korábbi közmeghallgatáson elhangzottak szerint a 12 hónapos üzemanyag-ciklust 15 hónapra növelték. Kérdése az volt, hogy az engedélyezési eljárásban az új ciklus szerepel-e.

Czibula Mihály (MVM PA Zrt.) az úgynevezett C15 kampány megvalósítására létrehozott projekt vezetőjeként válaszolt a kérdésre, elmondta, hogy az új (15 hónapos) üzemanyag-ciklus nem témája

Jegyzőkönyvvezető aláírása:	Ügyintéző aláírása:
	

jelen eljárásnak, mivel azt a jövőben kívánják bevezetni. Az üzemanyagciklus módosítása is létesítmény szintű engedélyezési eljárásnak minősül, ezért ezzel kapcsolatban is lesz közmeghallgatás, várhatóan a 2015. évben.

7. hozzászólás

Mező János Bálint (Greenpeace Magyarország) megkérdezte mekkora értéket mértek a 2. blokk integrális tömörvizsgálata során, mennyi volt a hermetikus tér szivárgása.

Tőke János (MVM PA Zrt.) Elmondta, hogy minden főjavítás után elvégzik a hermetikus tér tömörségvizsgálatát. Nem tudja megmondani 2. blokkon tavalyi évben végzett utolsó ilyen vizsgálat pontos értékét, de a megengedett határértéken (14,7 %) belül volt, minden blokkon messze 10 % alatti értékeket szoktak mérni. Amennyiben a mért érték eléri a 9 %-ot, akkor kiegészítő vizsgálat, hibafeltárás szükséges és elvégzik a szivárgó helyek javítását.

8. hozzászólás

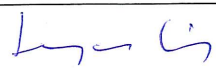
Farkas Boglárka (Greenpeace Magyarország): Azt kérdezte, miért fogadható el további 20 évre egy olyan blokk üzeme, ami nem tud ellenállni olyan külső hatásoknak, mint mondjuk egy rázuhanó repülőgép.

Dr. Elter József (MVM PA Zrt.) elmondta, hogy a jelenleg érvényes magyar szabályozásban nincs előírva, hogy üzemelő atomerőműveknek ellen kell állnia egy tetszőleges méretű repülőgép-rázuhanásból adódó igénybevételnek. Ugyanakkor a szabályozás megköveteli annak igazolását, hogy ilyen jellegű esemény bekövetkezési valószínűsége nagyon alacsony (10 millió évente 1) legyen. Az esemény bekövetkezési valószínűségének alacsony értékét az időszakos biztonsági felülvizsgálatok keretében, az aktuális repülés statisztikai adatok alapján kell igazolni. Ezt a kis valószínűségi értéket a telephely elhelyezkedése a következő 20 évben is biztosítja. A terrorista cselekményre (repülőgép szándékos rávezetése a blokk épületére) vonatkozóan a magyar és nemzetközi jogi szabályozás nem tartalmaz előírást, légtérvédelem biztosítja az ilyen helyzetek megelőzését.

9. hozzászólás

Mező János Bálint (Greenpeace Magyarország) érdeklődött, hogy miért fogadható el olyan blokk további üzeme, melyek konténmentjének engedélyezett szivárgási tényezője hasonló korú nyugati blokkok szivárgási tényezőjének mintegy 10-14-szerese, ha a mért értékeket nézzük, akkor is 6-8-szorosa.

Elter József (MVM PA Zrt.) elmondta, hogy a szivárgási tényező értéke valóban nagyobb, mint pl. egy leendő új bloknál lenne, azonban ilyen értékek mellett is bizonyítani tudják, hogy nem terhelik a környezetet a megengedett értékeknél jobban. A kibocsátás mértékét számos más tényező is befolyásolja, pl. az, hogy a Paksi Atomerőmű blokkjai viszonylag kis teljesítményűek, így kisebb az üzemanyagban felhalmozódó radioaktívanyag tartalom, a nyugati blokkok konténmentjéhez képest

Jegyzőkönyvvezető aláírása:	Ügyintéző aláírása:
	

relatíve nagy a hermetikus tér ahonnan a szivárgás származik. Mindezt figyelembe véve elmondható, hogy az erőmű bármilyen tervezett üzemzavar esetén sem okoz a határértéknél nagyobb terhelést.

10. hozzászólás

Farkas Boglárka (Greenpeace Magyarország) megkérdezte hogyan kell értelmezni az elavult 2. generációs blokkok biztonságát, ha azokat újként a 2011-es szabályozás szerint nem lehetne engedélyezni?

Dr. Elter József (MVM PA Zrt.) elmondta, hogy a Paksi Atomerőmű blokkjai véleménye szerint már régóta nem 2. generációsak. A folyamatos korszerűsítések, biztonságnövelő intézkedések (pl. súlyosbaleset-kezelési intézkedések és balesetkezelő rendszerek megvalósítása) miatt, azok közelebb állnak a 3. generációs blokkokhoz jelenlegi állapotukban.

Hullán Szabolcs (OAH) az MVM PA Zrt. képviselőjének válaszát kiegészítette azzal, hogy az „Atomtörvény” (1996. évi CXVI. tv.) előírja a nukleáris biztonsági követelmények 5 évenkénti felülvizsgálatát, amelynek során figyelembe kell venni a nemzetközi tapasztalatokat, trendeket és ajánlásokat. Nem helytálló az az állítás, hogy a blokkok nem tudnak megfelelni a 2011. évben életbe léptetett új szabályoknak, hiszen a jogszabály kötelezi az engedélyest annak vizsgálatára, hogy az új követelményeknek a létesítmény mennyiben felel meg, és nem megfelelés esetén javító intézkedéseket kell végrehajtani annak érdekében, hogy teljesüljenek az aktuális előírások.

11. hozzászólás

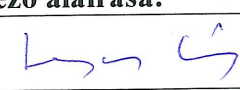
Mező János Bálint (Greenpeace Magyarország) azt kérdezte, hogy az integrális tömörségvizsgálatok, vagy más vizsgálatok szolgáltatnak-e garanciát arra, hogy a hermetikus tér képes megbirkózni egy méretezési baleset következményeivel, képes magába zárni a primerkörből származó anyagokat, képes ellenállni a ránehezedő nyomásnak.

Dr. Elter József (MVM PA Zrt.) elmondta, hogy nem csak az időszakos vizsgálatok során, de többek között az ÜH felülvizsgálat során is bizonyították, hogy a hermetikus tér az üzemidő utolsó napján is képes ellenállni a méretezési baleset következményeinek, a szivárgás értéke nem lesz nagyobb a megengedett 14,7 %-nál.

Rátkai Sándor (MVM PA Zrt.) az előzőeket kiegészítette azzal, hogy az atomerőmű összes épületére komplex felülvizsgálati programot hajtottak végre. A hermetikus térre vonatkozó szilárdsági számítások a jelenlegi állapot és anyagjellemzők figyelembevételével mellett igazolják, hogy a hermetikus tér a tervezési nyomást (2,5 bar) elviseli a következő 20 évben is.

12. hozzászólás

Mező János Bálint (Greenpeace Magyarország) megkérdezte, hogy az üzemidő hosszabbítás során vizsgált 20+10 év mit jelent, illetve ez a biztonsági előírások vagy más tervek miatt van.

Jegyzőkönyvvezető aláírása:	Ügyintéző aláírása:
	

Rátkai Sándor (MVM PA Zrt.) Létezik az ügynevezett időkorlátos biztonsági elemzésekre érvényes hatósági útmutató, amely előírja a 20 éves további üzemeltetés mellett további 10 éves élettartam tartalék figyelembevételét a számítások összes bizonytalanságának kompenzálása érdekében. Ez praktikus azt jelentette, hogy a további 20 éves üzemeltetés helyett 30 évet vettek figyelembe a számításokban.

Hullán Szabolcs (OAH) elmondta, hogy az ÜH területen az USA rendelkezik a legnagyobb tapasztalattal, és a 20+10 éves előírás az amerikai nukleáris hatóság szabályzatán alapul.

13. hozzászólás

Dr. Knisz Judit (paksi lakos, biológus) érdeklődött mi történe, mit jelentene gazdaságilag, szakmailag ha nem lenne ÜH.

Kovács Antal (MVM PA Zrt.) válaszában elmondta, hogy a magyar gazdaság nem tudná biztosítani a blokkok leállítása miatt kieső villamosenergiát. Napjainkban a villamosenergia termelés közel 50 %-át az atomenergia felhasználásával biztosítják hazánkban és ez a legolcsóbb energiaforrás. Ilyen volumenű villamos energia importálását a határon átmenő vezetékrendszer kapacitása sem teszi lehetővé. A jelenlegi helyzetben más módon nem biztosítható ilyen mennyiségű, szén-dioxid mentes, magas kihasználtságú energia. Véleménye szerint a magyar gazdaság megsínylené az ÜH elmaradását.

A kérdéseket követően, Hullán Szabolcs az OAH főigazgató-helyettese rövid előadásban ismertette az eljárás további menetét. Az előadást a jegyzőkönyv 5. számú melléklete tartalmazza.

Végül Fichtinger Gyula az OAH főigazgatója lezárta a közmeghallgatást.

A jegyzőkönyv a közmeghallgatásról a kép- és hangfelvétel alapján készült. A jegyzőkönyvet összeállította Papp Marianna.

Budapest, 2014. május 27.

Melléletek:

- 1. melléklet: Adatvédelmi tájékoztató
- 2. melléklet: a Paksi Atomerőmű előadásában bemutatott diák másolata
- 3. melléklet: az OAH előadásában bemutatott diák másolata
- 4. melléklet: a hozzászólókártyák és a közmeghallgatás szabályainak másolata
- 5. melléklet: az eljárás további menetéről tartott előadásban bemutatott diák másolata

Jegyzőkönyvvezető aláírása:	Ügyintéző aláírása:
